

එක්සත් ජනපද නාවික අභ්‍යාස ආසියාව තුළ ආතතීන් උත්සන්න කරයි

US naval exercise heightens tensions in Asia

2010 ජූලි 24

ජෝන් වෑන් විසිනි

උතුරු කොරියාවට ආසන්න ජපන් මුහුදේ පසුගිය 22 දින ආරම්භවූ එක්සත් ජනපද-දකුණු කොරියානු නාවික අභ්‍යාස අඩ දශකයකටත් වැඩි කාලයකට පසුව ඊසානදිග ආසියාව තුළ අන්තරායකාරී ආතතීන් ගිනියම්කර ඇති අතර චීනය හා උතුරු කොරියාව යන දෙරටම එයට සිය විරෝධය පලකොට තිබේ.

“අපරාජිත ජීවගුනය” ලෙස නම්කර ඇති අභ්‍යාසය විශේෂයෙන්ම පසුගිය මාර්තු මාසයේ දී නාවිකයන් 46දෙනෙකුගේ ජීවිත අහිමි කරමින් විශෝනාන්තිදී දකුණු කොරියානු යුද නැවක් ගිල්වා දැමූ බවට චෝදනා ලත් උතුරු කොරියාවට එරෙහිව එල්ල කෙරුණි. ප්‍රහාරය සඳහා උතුරු කොරියාව වගකිවයුතු බවට දකුණු කොරියාව පැවැත්වූ පරීක්ෂනයකින් එලඹී නිගමනයෙන් පසුව එක්සත් ජනපදය හා දකුණු කොරියාව එරටට දඬුවම් පැමිණවීමේ ව්‍යායාමයක නිරතව සිටියි.

අභ්‍යාසයට ගුවන් යානා ගෙන යන න්‍යෂ්ටික බලයෙන් යුත් යූඑස්එස් ජෝර්ජ් වොෂින්ටන් නෞකාව ද ඇතුළු එක්සත් ජනපද හා දකුණු කොරියානු යුද නැව් 20ක් නවීන එෆ් 22 ප්‍රහාරක ගුවන් යානා ද ඇතුළු ගුවන් යානා 200ක් හා නාවික භටයන් 8,000ක් පමණ සම්බන්ධ වේ. පියෝන්යෑනය විසින් “නොසැලකිලිමත් ප්‍රකෝපකරනයක්” ලෙස හෙලාදැක තිබෙන බලය උරගා බැලීමේ මෙම දැවැන්ත මෙහෙයුම උතුරු කොරියානු නාවික හමුදාවෙන් එල්ල විය හැකි ඕනෑම තර්ජනයකට මුහුණදීමට අවශ්‍ය තරමට වඩා බෙහෙවින් විශාලය.

චීන භූමියට ආසන්න බටහිර කොරියානු අර්ධද්වීපයේ කහ මුහුදෙහි අභ්‍යාසය පැවැත්වෙන බව දකුණු කොරියානු මාධ්‍ය මුලින්ම වාර්තා කලාය. කෙසේ වෙතත් බීජිංහි ආරක්ෂාවට සෘජු තර්ජනයක් යයි ඊට කෝපයෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීය. පසුගිය සතියේ චීන විදේශ අමාත්‍යාංශ ප්‍රකාශකයෙක් කියා සිටියේ “චීනයේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වියහැකි පරිදි කහ මුහුදේ

කෙරෙන කුමන කටයුත්තකට හෝ අපි එකඟවෙමු විරුද්ධ වන්නෙමු” යනුවෙනි.

ජපානය ද ප්‍රශ්නයට හොට දමා තිබේ. යූඑස්එස් ජෝර්ජ් වොෂින්ටන් නෞකාවේ සිට ජපන් නිරීක්ෂකයන් සිව්දෙනෙක් අපරාජිත ජීවගුනය අභ්‍යාසයට සම්බන්ධ වන බව එරට නිවේදනය කලාය. 1895-1945 අතර කාලයේ කොරියාවේ මෘග විජිත පාලනයක් පවත්වාගෙන ගිය ජපානය එක්සත් ජනපද දකුණු කොරියානු යුද අභ්‍යාසයකට එහි යුද නිලධාරීන් හවුල්කරවන ප්‍රථම අවස්ථාව මෙයයි.

ප්‍රකෝපකරනය වැඩි දුරටත් පුලුල් කරමින් එක්සත් ජනපදය මූලිකත්වය ගන්නා එක්සත් ජාතීන්ගේ මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය අගෝස්තු 16-26 අතර නම් නොකල මුහුදු සීමාවක තවත් එක්සත් ජනපද හා දකුණු කොරියානු යුද අභ්‍යාසයක් පැවැත්වෙන බව උතුරු කොරියාවට නිල වශයෙන් දැනුම් දුන්නේය.

ජූලි 13 දින වයිනා ඩේලි පුවත්පත මෙසේ පලකලාය: “එක්සත් ජනපදය න්‍යෂ්ටික බලයෙන් ක්‍රියාකරන ගුවන්යානා ප්‍රවාහන යූඑස්එස් ජෝර්ජ් වොෂින්ටන් නෞකාව අභ්‍යාසයට සම්බන්ධ කර ගැනීමට තීරනය කලහොත් චීනයේ මහජන විරෝධය තවත් දැඩිවනු ඇත. නෞකාවේ ප්‍රහාරක අර්ධ විෂ්කම්භය රටේ නැගෙනහිර වෙරලටම ලඟාවීමට සමත් වන අතර එය අභ්‍යාසයේ යෙදවීම අන් කිසිවක් නොව චීනයේ දොරකඩට ම එල්ල කල ප්‍රකෝපකරනයකි”.

චීන ජීපල්ස් ඩේලි පත්‍රයට කථා කරමින් ජෙනරාල් ලුවෝ යූආන් මෙසේ හඬ නැඟීය: “එක්සත් ජනපදය චීනයේ තැන සිටින්නේ නම් එය චීනයට සිය රටේ බටහිර හෝ නැගෙනහිර වෙරලාසන්නයේ මිලිටරි අභ්‍යාසවල යෙදීමට ඉඩදෙනු ඇත් ද? මූලෝපායික පිරික්සුම හා ප්‍රහාරක ගුවන් යානාවල ආරම්භක අත්හදාබැලීම් චීනයට තර්ජනයක් එල්ල කරනු ඇතැ”යි ඔහු එක්සත් ජනපද දකුණු කොරියානු ඒකාබද්ධ අභ්‍යාසයේ ද්විත්ව අරමුණු පිලිබඳව අනතුරු ඇඟවීය.

ජූනි 03-ජූලි 05 දක්වා විශාල හමුදා භට සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධවූ ජීව ප්‍රහාරක නාවික අභ්‍යාසයක්

චීනය විසින් කොරියානු අර්ධද්වීපයට දකුණේ නැගෙනහිර චීන මුහුදේදී පවත්වන්නට යෙදුනි. පසුගිය අගහරුවාදා දකුණු කොරියාව සමඟ පැවැත්වීමට සැලසුම්කල අභ්‍යාස පිලිබඳව එක්සත් ජනපදය නිවේදනය කල අතරතුරදී චීනයේ රාජ්‍ය රූපවාහිනිය සබ්මැරීනයකින් විදින කෘෂි මිසයිලයක් ද ඇතුලු වඩාත් මැනකදී කහ මුහුදේ පැවැත්වූ අභ්‍යාසයන්හි රූප විකාශනය කරමින් කියා සිටියේ එම අභ්‍යාසයේ අරමුණ “දිග දුර ප්‍රහාර” එල්ල කිරීම බවයි. පස්සට අඩිය ගන්නවාට වඩා රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන පී.ජේ. කුචුලි පසුගිය සතියේ ප්‍රකාශ කලේ චීනයේ විරෝධය නොතකා මෙම වසරේ එක්සත් ජනපදය හා දකුණු කොරියාව පැවැත්වීමට සැලසුම්කර ඇති අනෙකුත් අභ්‍යාස සඳහා ද අවසාන වශයෙන් කහ මුහුද යොදාගන්නා බවයි. “පැහැදිලිවම චීනය කලාපීය බලවතෙක් වීම හා එහි ආකල්පය අපගේ සැලකිල්ලට හා ගෞරවයට පාත්‍ර වෙයි. එහෙත් මෙය වනාහි විවෘත හා අන්තර්ජාතික සමුද්‍රයන් පිලිබඳ කාරනාවකි. ඒවා තීරනය කරන්නේ අප ය, අප පමණි,” ඔහු පැවසීය.

තම දකුණු කොරියානු සගයන් හමුවීම සඳහා එක්සත් ජනපද ආරක්ෂක ලේකම් රොබට් ගේට්ස් හා රාජ්‍ය ලේකම් හිලරි ක්ලින්ටන් පසුගිය අගහරුවාදා දකුණු කොරියාවට ලඟාවූහ. ඒකාබද්ධ නාවික අභ්‍යාස නිවේදනය කරන අතරතුරම ගේට්ස් හා ක්ලින්ටන් දකුණු හා උතුරු කොරියාව යන දෙරට අතර යුද මුක්ත කලාපයට ද ගමන් ගත්හ. මෙය ජාතික ආරක්ෂක ප්‍රතිපත්ති පිලිබඳ වගකිවයුතු එක්සත් ජනපද කැබිනට්ටුවේ ඉහල පෙලේ නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් එකවිටම යුද මුක්ත කලාපයේ සංචාරය කල ප්‍රථම අවස්ථාවයි.

ඒකාබද්ධ ආඥාපති මඩුල්ලේ සභාපති හා එක්සත් ජනපද මිලිටරියේ ඉහලම නිලධාරියා වන අද්මිරාල් මයිකල් මුලන් සිය දකුණු කොරියානු හවුල්කරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා සියෝල් වෙත පැමිනියේය. එක්සත් ජනපද ආඥාපතින් දකුණු කොරියාවේ තම ඒකාබද්ධ මිලිටරි බලඇණි ක්‍රියාත්මකයන්හි පාලනය අඩුම තරමින් 2075 දෙසැම්බර් වනතෙක් හෝ සියතෙහි රඳවාගනු ඇත. මුලින් එක්සත් ජනපද මිලිටරිය සැලසුම්කොට තිබුණේ ක්‍රියාත්මක අනදීම 2012 වනවිට ආපසු පැවරීමටය.

සංචාරයන්හි අරමුණ “දකුණු කොරියාවේ ආරක්ෂාව පිලිබඳ අපගේ කැපවීම අවල එකක්ය යන ප්‍රබල පතිවිඩය උතුරට කලාපයට හා ලෝකයටම යැවීම” බව ගේට්ස් කියා සිටියේය. චීනය ගැන වක්‍රාකාරයෙන් සඳහන් කරමින් ඔහු මෙසේ ද පැවසීය: “සැබවින්ම අපගේ මිලිටරි සන්ධානය අන් කවර කලෙකවත් මෙතරම් ශක්තිමත් නොවූ අතර කුමන

ශක්‍ය ආක්‍රමනිකයෙක් හෝ වැලැක්වීමට සමත්ය.” කහ මුහුදේ ඒකාබද්ධ අභ්‍යාසය ගැන ද ඔහු ඇඟවුම් කලේය.

උතුරු කොරියාවට එරෙහි නව සම්බාධක ක්ලින්ටන් නිවේදනය කලාය. විස්තර සඳහන් නොකල ද සම්බාධක මඟින් උතුරු කොරියාව සතු අමතර විදේශ වත්කම් කැටි කරන බව ද අමතර පුල්ගලයන් විදේශ ගමන්වල යෙදීම නතරකරන බව ද පියෝන්යෑං වලට සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර බැංකු ගනුදෙනු මත ග්‍රහනය දැඩි කරන බව හා එක්සත් ජනපදය දකුණු කොරියාවට “දැඩි ආරක්ෂාවක්” සපයනු ඇති බව ද ඇය පැවසුවාය.

දකුණු කොරියාව පිලිබඳ එක්සත් ජනපදයේ දැඩි ස්ථාවරය විශේෂාන්තර්ගී නැව ගිල්වා දැමීම මත උතුරු කොරියාව හෙලාදැකීම හා අලුතින් දඬුවම් පැමිණවීමේ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක මන්ඩල යෝජනාව සම්මත කැර ගැනීමට නොසමත්වීම කෙරෙහි දැක්වෙන ප්‍රතිචාරයේ කොටසකි උතුරු කොරියාවට වෝදනා එල්ල කල දකුණු කොරියාවේ පරීක්ෂනයෙන් අනාවරනය කල තොරතුරු පිලිගැනීම චීනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා එක්සත් ජාතීන්ගේ යෝජනාවට සහාය නොදැක්වීම වොෂින්ටනයේ උදහසට හේතුවී තිබේ. අවසානයේදී ආරක්ෂක මන්ඩලය නිකුත් කලේ සභාපතිගේ ප්‍රකාශනයක් පමණි. එය ප්‍රහාරකයා ලෙස උතුරු කොරියාව නම් නොකල නැව ගිල්වීම හෙලාදකින ප්‍රකාශයකි. එය ජූලි මාසයේ මුල නිකුත් කෙරුනි.

උතුරු කොරියාව සිදුකලායයි කියන ප්‍රකෝපකරනයන් “නොදුටුවාක් මෙන් සිටීම” පිලිබඳව චීන ජනාධිපති හු ජින්ටාවෝට වෝදනා කරමින් ජූනි මාසයේ පැවති ජී 20 සමුලුවේදී ජනාධිපති ඔබාමා එක එල්ලේ චීනය විවේචනය කිරීම එක්සත් ජනපදය හා චීනය අතර පතුලේ දැල්වෙන ආතතීන් පිලිබඳ ඇඟවුමක් කොරියානු අර්ධද්වීපය පිලිබඳ චීන උත්සුකයන් වටහාගතහැකි බව පලකරමින් ඔබාමා මෙසේ පැවසීය: “බැරෑරුම් ලෙස කථාබහ කිරීමට සිදුවන ආකාරයෙන් පියොංයෑනය රතු ඉර පැන ගොස් ඇති බව ජනාධිපති හු හඳුනාගනු ඇතැයි යන්න මාගේ අපේක්ෂාවයි.”

උතුරු කොරියාව මුල්කරගෙන එක්සත් ජනපදය හා චීනය අතර පවතින මතභේද වනාහි ආසියාවේ හා ලෝකය මුලුල්ලේම ඔවුන් අතර පවතින පුලුල් එදිරිවාදිකම්වල කොටසකි. චීනයේ ආර්ථික නැඟීම හා නොකඩවා සිදුවන වර්ධනය එක්සත් ජනපදය ඊසානදිග ආසියාවෙන් උපුටා දැමීමට තර්ජනය කරයි. ජපානය දකුණු කොරියාව හා තායිවානය වැනි ප්‍රධාන එක්සත් ජනපද සගයන් සියල්ලෝම චීනය සමඟ කරන වෙලඳම මත බෙහෙවින් වාරුවී සිටිති. එක්සත් ජනපදය සිය මිලිටරි බලය ප්‍රදර්ශනය කිරීම මඟින් එම රටවල් මිලිටරිමය වශයෙන් වොෂින්ටනය මත රැඳී සිටින බව ඔවුන්ට සිහිපත් කරයි.

පුළු 22 හා 23 දිනවල වියටිනාමයේ පැවති ඊසානදිග ආසියානු ජාතීන්ගේ (ආසියාන්) සංගමයේ කලාපීය සංසඳය තුළින් ද ඝර්ෂනයන් එලිමහනට පැමිණියේය ආසියාවේ වඩා දැඩි එක්සත් ජනපද පිලිවෙතක් පිලිබඳව ප්‍රමුඛත්වය දරන ක්ලින්ටන් ආසියානු නායකයන් සමඟ පැවති රැස්වීමේදී මෙසේ පැවසුවාය: “ඇමරිකාවේ අනාගතය ආසියානු පැසිෆික් කලාපයේ සුභදත්වය සමඟ බැඳී ඇත. එක්සත් ජනපදය පැසිෆික් ජාතියකි. අපි ආසියාන් හා ඔබ සියල්ලන් සමඟ ක්‍රියාශීලී සහකරුවෙක් වීමට කැපවී සිටින්නෙමු”. ආසියාන් චීනය ජපානය හා දකුණු කොරියාව ඇතුළත් නැගෙනහිර ආසියානු සමුද්‍රවට ඇතුළත්වීම සහතික කර ගැනීමෙන් වොෂින්ටනය සුදු රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ජයග්‍රහනයක් ලැබීය.

පියොංයැන් “ප්‍රකෝපකාරී හා අන්තරාදායක ලෙස හැසිරෙන ව්‍යාපාරයක්” ගෙනයන බව පවසමින් ක්ලින්ටන් වියෝනාන්හි නැව ගිල්වීම අරභයා උතුරු කොරියාව හෙලාදකින ලෙස කියා සිටියාය. එම ගුණාංගීකරනය කලාපය තුළ ඇමරිකානු ප්‍රතිපත්තියට ද මනාව ගැලපෙන බව පෙනී යයි. එක්සත් ජනපද බලපෑම චීනයේ විරුද්ධත්වය ජයගැනීමට නොසැහැනු එක්සත් ජාතීන් පිලිබඳ කාරනය සමඟ සලකන කල ආසියාන් ප්‍රකාශනය සාපේක්ෂව මෘදුය.

හැනෝයි රැස්වීමේ උතුරු කොරියානු නියෝජිතයා වූ ඩී ටොං ඉල් එලඹෙන මිලිටරි අභ්‍යාසය දැඩි ලෙස හෙලා දුටුවේය. “එවන් පියවරක් කොරියානු අර්ධද්වීපයේ පමනක් නොව කලාපයේම සාමයට හා ආරක්ෂාවට බරපතල තර්ජනයක් එල්ල කරන්නේ යයි” ඔහු පැවසීය එයට “ජීවමාන ප්‍රතිචාරයක්” දැක්වෙනු ඇතැයි ඔහු වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කළේය.

“කොරියානු අර්ධද්වීපයේ න්‍යෂ්ටික හරනයක් පිලිබඳව එක්සත් ජනපදය අවංකවම උනන්දුවක් දක්වන්නේ නම් එය කථාබහ සඳහා ඇති කැමැත්ත වනසාලන මිලිටරි අභ්‍යාස හා සම්බාධක අත්හිටුවිය යුතුය”.

මානව අයිතීන් මුල්කරගෙන චීනයේ සමීප මිතුරෙකු වන බුරුමයට පහර ගැසීම, සිය මූලෝපායික ආසක්තයන් කෙරෙහි විශේෂ සංවේදී බවක් දක්වන්නේ යයි බීජිං සලකන දකුණු චීන මුහුදේ නිදහස් නාවික ගමනාගමනය සඳහා බලකිරීම වැනි පෙරමුණු ගනනාවකදී චීනයට බලපෑම් කිරීම සඳහා ක්ලින්ටන් සංසඳය යොදාගත්තාය. මැද පෙරදිග හා අප්‍රිකාවේ සිට කෙරෙන චීනයේ නාවික තෙල් ප්‍රවාහනයේ වැඩි පංගුවක් සිදුවන්නේ මේ ප්‍රදේශය හරහා ය.

දකුණු චීන මුහුදේ මතභේදය තුළට එක්සත් ජනපදයේ හොටදැමීම විශේෂ කොටම ප්‍රකෝපකාරීය

මූලෝපායාත්මක පිහිටීමක් සහිත හා දිය යට තෙල් සම්පත් ඇතැයි විශ්වාස කරන කුඩා ගල්පර හා දිවයින් පෙලක් වන ස්ප්‍රැට්ලි දිවයින් සියල්ලටම හෝ ඉන් කොටසකට චීනය, වියටිනාමය, ෆිලිපීනය හා මැලේසියාව යන රටවල් සියල්ල හිමිකම් පාති. චීනයට එරෙහිව වියටිනාමය සමඟ පෙලගැසෙමින් ක්ලින්ටන් ගැටුමට ජාත්‍යන්තර විසඳුමක් සඳහා කැඳවුම් කලාය. නිව් යෝර්ක් ටයිම්ස් පත්‍රය මෙසේ සඳහන් කරයි: “ආතතීන් දුරු කිරීමේ වැයමක් ලෙස ඉදිරිපත් කල ද මෙම පියවර සැලකිය හැක්කේ චීනයට කල තියුනු තරවටුවක් ලෙස ය.”

එය වැඩි දුරටත් මෙසේ සඳහන් කරයි. “ප්‍රශ්නයට පරිපාලනයේ මැදිහත්වීම පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ චීනය අමාරුවේ දැමීම හා එක්සත් ජනපදය හා දකුණු කොරියාව එක්ව මේ සති අන්තයේ ඇරඹීමට යන නාවික අභ්‍යාස අරභයා දැනටමත් විරසකව සිටින අවස්ථාවක චීන විදේශ ඇමති යැන් ජි පි කෝපගැන්වීමයි. ආරක්ෂක රැස්වීමට සහභාගී වූ රටවල් 27 න් 12කම නියෝජිතයෝ දකුණු චීන මුහුදේ ප්‍රශ්නය කෙරෙහි නව ප්‍රවිෂ්ටය අගය කරමින් කථාකිරීමේදී ඇමරිකානු වැයම පලදරන බව නිරීක්ෂනය කිරීමට යැන් මහතා පෙලඹවීය.

ආසියාන් රැස්වීමේ ප්‍රථම දිනයේදී ඔබාමා පරිපාලනය නිවේදනය කලේ දේශීය විරෝධය මෙන්ම බෙදුම්වාදී ව්‍යාපාර මැඩීමට ඉන්දුනීසියානු මිලිටරි ජුන්ටාව මුදාහැර ඇති කොපාසුස් විශේෂ බලකායන් සමඟ මිලිටරියට-මිලිටරිය යන ආකාරයේ සම්බන්ධතා ආරම්භ කරන බවය. ඉන්දුනීසියාව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට පිවිසී ඇති බැවින් තවදුරටත් තහනම පවත්වාගෙන යාම අනවශ්‍ය බවයි.

එහෙත් වොෂින්ටන් පෝස්ට් පුවත්පත තවත් හේතුවක් ඉදිරිපත් කරයි. එහි මෙසේ සඳහන් වේ. “ප්‍රචන්ඩ ක්‍රියා හා ඝාතන සම්බන්ධයෙන් ඉන්දුනීසියාවේ විශේෂ බලකායන්ගේ ඉතිහාසය අමතක කර එය සමඟ සම්බන්ධතා ගොඩනගන බවට බ්‍රහස්පතින්දා ඔබාමා පරිපාලනය නිකුත් කල නිවේදනය චීනයේ නැගීමට එරෙහිව වැට බැඳීමක් ලෙස නැගෙනහිර ආසියාව සමඟ බැඳීම් ශක්තිමත් කිරීමට එක්සත් ජනපදය මෙතෙක් ගෙන ඇති වඩාත්ම වැදගත් පියවර වන්නේය. විශේෂයෙන්ම මානව අයිතීන් වැනි ආතති සහගත ප්‍රශ්න මත චීනය සමඟ පරිපාලනයේ ඇයි හොඳයිකම්වල ස්වරය උච්ච අවස්ථාවකට සම්පාත වෙමින් තිබිය දී මෙම තල්ලුව සිදුවිය. චීන බලධාරීන් සමඟ මෑතකදී සිදුවූ කථාබහ හා අන්තර් ක්‍රියාකාරකම්වල දී පූර්වයෙන් පැවති ඉවසීමේ හා සාවධාන වීමේ පරිපාලනයෙහි ප්‍රවිෂ්ටය අතහැර දමා තිබේ.